

LANDSTEVNAN '94

Tummas Arabo um tað týðningarmesta í sínum arbeiði í Tinganesi:

At reka lands-politikk

-Eg eri ísakaldur, tá tosað verður um atkvøður. Sum landsstýrismaður mást tú fyrst og fremst siga, at landið kemur fram um eitt einstakt valdømi. Heildin kemur framum. Tað vildi verið at svikið bæði flokk, land og fólk, um tú legði eina linju, har tú alla tíðina hugsaði um títt valdømi og tínar veljarar sigur Tummas Arabo, landsstýrismaður í fiskivinnu-málum, sum hevur havt eina sera torføra uppgávu at røkja hesi seinastu trý árin.

Tummas Arabo metir sína týðningarmestu uppgávu í Tinganesi at vera at byggja upp aftur fiskastovnararnar til okkara eftirkomarar. Sosialurin hevur tosað við landsstýrismannin um mangt og hvat undan landsstevnu javnaðarflokksins í dag.

Javnaðarflokkurin hevur síðani 17. januar í 1991 verið umboðaður í Tinganesi av teimum trimum, Maritu Petersen, Jóhannesi Eidesgaard og Tummasi Arabo. Tað er neyvan ov nógv sagt, at hesi trý hava stýrt í tí ringasta tibar-skeiðinum síðani Heima-stýrisslóðina.

Tað heldur í hvussu so er Tummas Arabo, landsstýrismaður í fiskivinnu-málum. Kreppan er farin illa við okkum øllum so og so, og tað er greitt, at eisini eitt landsstýri verður merkt av slíkari. Men nú tykist sum at samfelagið er við at koma inn í eina tryggari legu aftur.

Á slætt

Tummas Arabo:

-Alt bendur nú á, at vit eru við at koma inn á slætt, eftir øll tey hæg vit hava fingið.

Alt bendir á, at føroyski samfelagsbúskapurin nú er komin á botn og spakuliga kvinkar upp eftir. Hagtølini benda á, at fiskiveiðan og fiskiðnaðurin hava ment seg fyrstu trýggjar mánaðirnar í ár, og júst nú hava vit fingið at vitað, at bankarnir hava havt eitt yvirskot fyrsta ársfjórðing, og at úrslitini hjá sparikassanum hava verið sera góð.

Lønarinntøkurnar í samfelagnum minka ikki longur, men býtið er ójávnt. Fiskidnaðurin og fiskiskapurin er vaksin men hinvegin minka enn inntøkurnar í handli og

bygging og heimaíðnaði. Alingin tykist eisini at geva inntøkur í lóttuni sigur landsstýrismaðurin, sum hevur havt fundir við eitt nú alivinnuna. Jú har sær út til at ganga tann rætta vegin eisini.

Primervinnan

-Hetta kann so vera gott alt saman, men hvussu kennir tú tað at siggja, at so stórt tal av fólki kortini er arbeiðsleys, og at mong flyta av landinum?

-Tað er rætt, at arbeiðsloysið er ov stórt. Men tað, sum ræður um og sum eg havi sagt alla tíðina er at fáa primervinnuna á eitt fast støði aftur. Øll tekin eru um at júst primervinnan er komin á botn og komin inn í eitt rimuligt støði aftur.

-Men rokna tú harvið, at tann álvarsliga fólka-flytingin fer at stæða?

-Tað er ein spurningur. Tær positivu avleiðingar av gongdini koma at merkjast í hinum liðinum í vinnulívnum. Men tann gongdin er sjálvandi seinkað eins væl og tá fallið kom. Tað vísti seg, at handil o.a. helt fram, sjálvt um primervinnan fór í knús. Og tað sama kemur at henda nú. Tað verða seinkingar nú eisini. Tað fer at ganga ein tíð, áðrenn vit siggja positivu avleiðingar.

Hetta árið er tó árið, har tað kvinkar upp aftur, og tað eri eg ómetaliga glaður um.

Ikki val-propaganda

-Er hetta ikki valpropaganda?

-Nei, tað er tað ikki. Hetta eru kæld og kynisk tøl - og tíanbetri góð. Aftaná at hava kannað gongdina í fiskivinnuni og tosað við t.d. umboð fyrri havbúnaðarvinnuna, so er tað mín greiða fatan, uttan at tað skal tengjast saman við nakrari val-propaganda, at tað nú gongur tann rætta vegin.

Men vit mugu ikki fara út og siga, at nú verður alt ljósareytt aftur. Vit eru á botni. Men tað gongur nú tann rætta vegin aftur og tað krevur nógv av okkum øllum at koma uppundan aftur.

Tummas Arabo leggur

tó afturat, at vit fara at siggja stórar brestir í samfelagnum framvegis við neyð og elendigheit í øðrum vinnugreinum, og byggivinnan kemur ikki í gongd aftur enn á sinni. Tí hvat skulu vit byggja spyr hann.

Einasti møguleiki hjá okkara byggidnaði er at sleppa upp verkætlanir í útlandum og fáa fatur í einum enda har.

Upp á fyrispurning hvussu verður við okkara skipasmíðjum sigur hann, at umvælingarvirksemið á Skála vónandi kemur at vaksa og stabilisera seg. Og so er sjálvandi spurningurin um nýbygging, og har er ein møguleiki at sleppa at byggja skip fyrri eitt nú russar.

Annars hevur landsstýrið samtykt at byggja eina ferju og hon verður møgulega bygd á Tórs-havnar Skipasmíðju, soleiðis at tekniska mann-ingin har kann halda seg ajour.

Skipasmíðjan í Havn hevur bygt fleiri ferjur fyrr, og tí er tað einki ónatúrligt í, at hon sleppur at byggja enn eina ferju. Samfelagsliga hevði verið mest rimuligt, um ein tílk ferja fór til Havnar.

Bjartskygt lyndi

-Nú hevur tú sitið í landsstýrissessinum í eina sera turbulentari tíð og tú hevur av mongum verið kritiseraður fyrri at vera ov skjóttur at koma við

úttalilsum og at tú hevur lyndi til at mála alt ov bjart. Tað eru tey, sum siga, at tað eru ov nógv orð og ov fáar gerðir afian fyrri!

-Nú havi eg eitt rimuliga bjartskygt lyndi. Eg meini ikki, at tú skal fara út og tosa um bál og brand altíð. Eg royni og havi altíð gjørt tað - at siggja møguleikar í framtíðini.

Viðvíkjandi tí at eg eri ov skjóttur úti, so vil eg fegin hava, at málini verða skjótt viðgjórd og helst skjótt loyst eisini.

Tað, sum er sera órkym-landi fyrri okkum, sum arbeida við at finna loysnir, er tann seina arbeiðs-gongdin, sum er og má vera í eina politiskari skipan.

Serliga eyðmýkjandi hevur tað verið við av-talunum við Danmark. Alt tað keðiliga í teimum av-talunum áttu vit at fingið skjótt avgreitt. Tað sá ein langt fyrri jól, at nú ráddi um at fáa tær avtalurnar skjótt av vegnum, soleiðis at tú kundi arbeida.

Veruleikin er so tann, at hetta er seinkað og tann sannroyndin hevur gjørt, at vit als ikki hava fingið gjørt politiskt arbeiði. Og júst tí haldi eg ein eigur av vera skjóttur - men sjálvandi rættur - í politiskum arbeiði.

Initiatiivið koma frá vinnulívnum

-Men tú tosar og nógv og